

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové, v právní věci navrhovatelky **JUDr. M. D.**, proti odpůrkyni **Notářské komoře České republiky**, se sídlem Ječná 11, Praha 2, o návrhu na obnovu řízení ve věci pravomocného rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2002, č. j. 38 Ca 365/2001-36, v řízení o kasační stížnosti navrhovatelky proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2004, č. j. 6 Ca 95/2003-20,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Navrhovatelka **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odpůrkyni **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včasnou kasační stížností ze dne 11. 5. 2004 se stěžovatelka (dále i „žalobkyně“) domáhala zrušení shora uvedeného pravomocného usnesení Městského soudu v Praze, kterým byl odmítnut její návrh na povolení obnovy řízení ve věci pravomocného rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2002, č. j. 38 Ca 365/2001-36, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Kárné komise Notářské komory České republiky ze dne 2. 4. 2001, č. j. KK 3/99-95. Rozsudek nabyl právní moci dne 7. 6. 2002.

V odůvodnění usnesení soud uvedl, že do 31. 12. 2002 soudy rozhodovaly o opravném prostředku proti rozhodnutí kárné komise o odvolání notáře podle části páté hlavy třetí občanského soudního řádu. Proti rozhodnutí soudu v takové věci nebyl opravný prostředek přípustný (§ 250s odst. 1 o. s. ř.). Z důvodu nepřípustnosti tedy nepřicházel v úvahu ani návrh na povolení obnovy řízení. Podle § 114 odst. 1 s. ř. s. (po 1. 1. 2003 s účinností s. ř. s.) je obnova řízení přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu [písm. a)] a ve věcech politických stran a politických hnutí [písm. b)]. O takový případ se však nejedná. Proti shora uvedenému rozsudku, kterým byla přezkoumávána zákonnost rozhodnutí správního orgánu není návrh na obnovu řízení přípustný a to ani podle současně platného občanského soudního řádu ani podle soudního řádu správního. Z uvedených důvodů soud návrh podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítnul jako nepřípustný.

V kasační stížnosti žalobkyně namítla, že v řízení vedeném pod č. j. 38 Ca 365/2001-36 rozhodovala jako předsedkyně senátu JUDr. K. Ch., proto měla být z rozhodování o obnově řízení vyloučena. O věci měl navíc rozhodovat jiný senát. V dané věci se jednalo o žalobu podanou v souladu s § 228 o. s. ř., neboť řízení ve sporech mezi členem profesní komory a profesní komorou se řídí ustanovením § 244 a násl. o. s. ř. Pokud by přicházelo v úvahu řízení podle § 111 a násl. s. ř. s., pak by byl návrh stěžovatelky přípustný podle § 114 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jestliže směřuje proti rozsudku soudu prvního stupně vydaném v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu. Zrušení části zákona je skutečností, pro kterou měla být obnova řízení povolena. Z uvedených důvodů navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesením zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Tvzení žalobkyně tak lze podřadit pod důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tedy tvzení zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce a navíc měl rozhodovat jiný senát, dále v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tvzení nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, neboť soud nesprávně vyloučil možnost užití jí navrženého opravného prostředku - obnovy soudního řízení.

Kasační stížnost je nedůvodná.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

V dané věci rozhodoval stejný senát za předsednictví JUDr. K. Ch. o opravném prostředku proti rozhodnutí Kárné komise Notářské komory České republiky ze dne 2. dubna 2001, č. j. KK 3/99-95 a to rozsudkem ze dne 30. dubna 2002, č. j. 38 CA 365/2001-36 tak, že uvedené rozhodnutí potvrdil.

Kasační stížností je napadeno usnesení městského soudu, v němž rozhodoval rovněž senát s předsedkyní JUDr. K. Ch., avšak usnesením byla žaloba pro její nepřípustnost odmítnuta. Jinými slovy, aniž bylo ve věci samé jednáno a rozhodováno, byla žaloba předem odmítnuta.

I kdyby však byl návrh žalobkyně přípustný a měl být věcně projednán, nebyla by uvedená soudkyně vyloučena z projednávání a rozhodování věci. Návrh na obnovu řízení

je mimořádný opravný prostředek, jehož úkolem je odstranit nedostatky ve zjišťování skutkového stavu, rozhodného pro posouzení věci. To ostatně lze dokumentovat na platné právní úpravě: občanský soudní řád zná v § 228 odst. 1 dva důvody obnovy. Tím prvním je, že tu jsou skutečnosti, rozhodnutí nebo důkazy, které žalobce nemohl bez své viny použít v řízení před soudem I. nebo II. stupně, tím druhým je, že tu jsou důkazy, které nemohly být provedeny v původním řízení. Soudní řád správní rozeznává v § 111 dva důvody obnovy, a sice, že buď vyšly najevo důkazy nebo skutečnosti, které bez viny navrhovatele nebyly nebo nemohly být v původním řízení uplatněny, nebo že bylo jinak rozhodnuto o předběžné otázce; u obou důvodů je podmínkou, že výsledek obnoveného řízení může být pro navrhovatele příznivější. Aniž je zapotřebí provádět bližší rozbor, je patrné, že občanský soudní řád a soudní řád správní se ve vymezení důvodů obnovy řízení z obsahového – nikoliv gramatického a systematického – hlediska shodují. Zjednodušeně řečeno je obnova důvodná, pokud se po vydání rozhodnutí v původním řízení objeví skutečnosti, rozhodnutí (včetně rozhodnutí o předběžné otázce) nebo důkazy, které bez viny navrhovatele nebyly v původním řízení uplatněny a jsou takové povahy, že by mohly přivodit pro navrhovatele příznivější rozhodnutí.

Samo řízení o obnově se rozpadá do dvou stádií. V tom prvním soud rozhoduje o povolení obnovy (tzv. *iudicium rescindens*) a v rámci tohoto řízení zkoumá, zda tu je či není některý z důvodů obnovy. Pokud dojde k závěru, že tu takový důvod je, obnovu povolí a po právní moci usnesení pokračuje v řízení o původním návrhu (řízení obnovené, tzv. *iudicium rescissorium*). V tomto obnoveném řízení potom především znovu řádně objasní skutkový stav a posoudí, zda je na základě nově shromážděných skutkových zjištění původní návrh důvodný či nikoliv.

Z povahy návrhu na obnovu řízení potom vyplývá, že nejlepší předpoklady pro posouzení, zda tu je nový skutkový materiál, který nebyl bez viny navrhovatele v původním řízení uplatněn, a mohl by přivodit pro něj příznivější rozhodnutí, má vždy ten soud, jehož úkolem je zjištění skutkového stavu: v občanském řízení je to soud prvního stupně (§ 235a odst. 1 o. s. ř.), ve správním soudnictví je to potom soud, proti jehož rozhodnutí návrh na obnovu řízení směřuje. Je potom jenom logickým vyústěním těchto úvah, jimiž byl zjevně veden i zákonodárce, jestliže soud bude rozhodovat ve stejném obsazení, v jakém rozhodoval v řízení o původním návrhu.

Žalobkyně dále tvrdí, že měl rozhodovat ve věci jiný senát, neboť se jednalo o žalobu podanou podle § 228 o. s. ř. Nejvyšší správní soud se proto musel zabývat otázkou, zda po 1. 1. 2003 podaný návrh na obnovu řízení ve věci rozhodnutí profesní komise je přezkoumatelný soudem ve správním soudnictví, tedy podle s. ř. s. nebo v občanském soudním řízení podle o. s. ř.

Ohledně této otázky je zapotřebí poznamenat, že profesní komory – a mezi nimi i Notářská komora – jsou beze vší pochybnosti právníckými osobami, jimž zákon svěřil rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právníckých osob, a jsou tedy správními orgány ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Rozhodnutí komor o veřejných subjektivních právech a povinnostech jejich členů jsou proto přezkoumatelná soudy ve správním soudnictví v řízení o žalobách podle § 65 a násl. s. ř. s., a nikoliv obecnými soudy v občanském soudním řízení. Tentýž osud potom sdílí i opravná řízení: proti rozhodnutím vydaným ve správním soudnictví mají účastníci řízení k dispozici opravné prostředky existující toliko v rámci tohoto

druhu soudnictví a upravované procesními předpisy regulujícími tento druh soudnictví, a nikoliv opravné prostředky uplatňující se v rámci jiného druhu soudnictví (zde občanského soudního řízení). Pokud tedy žalobkyně napadala návrhem na obnovu řízení rozhodnutí soudu vydané ve správním soudnictví, pak se mohlo jednat jedině o návrh na obnovu řízení podle soudního řádu správního. Je bez významu, že tento opravný prostředek směřoval proti rozhodnutí vydanému podle úpravy obsažené v někdejší části páté o. s. ř.; důležité naopak je, že byl podán již za účinnosti soudního řádu správního. Vzhledem k tomu, že počínaje 1. lednem 2003 správní soudy postupují podle soudního řádu správního - a občanský soudní řád používají pouze podpůrně tam, kde chybí procesněprávní regulace, což však případ obnovy řízení evidentně není – posoudil městský soud návrh žalobkyně zcela správně jako návrh na obnovu řízení podle soudního řádu správního.

Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud již rozhodl o kasační stížnosti samotné, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

Žalobkyně nedosáhla v řízení procesního úspěchu, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení o kasační stížnosti příslušelo, náklady řízení nevznikly (§ 120, § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 4. května 2005

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu